

Dobó István vára lett az év múzeuma

Az egri vitézek hősieks várvédelmének 450. évfordulója emlékezetes éve lesz a Dobó István Vármúzeumnak, mely elnyerte az év múzeuma címet. Idén kezdődhetett el az évszázados falak felújítása, nyáron pedig „ostromra indulnak a törökök”...

PALÁGYI EDIT

A múzeum nem holt tér, hanem olyan hely, olyan szentély, ahol életre kelnek a letűnt századok – véli Petercsák Tivadar, a Dobó István Vármúzeum igazgatója. Munkájukat dicséri, hogy a közelmúltban tizenhat pályázó közül elnyerték az év múzeuma címet, az elmúlt évi kiemelkedő teljesítményükért ítélte oda a Pulszky Társaság Magyar Múzeumi Egyesület. A zsűri szerint nemcsak a kiállítással, de a tudományos munkájukkal és a közönséggel ápolts kapcsolataikkal is kiérdemelték az elismerést az egriek. A Dobó István Vármúzeum többször volt már az év leglátogatottabb magyar múzeuma, tavaly 436 ezer látogató kereste fel.

A XXI. század tárlata – így is nevezhetnének azt az új vártörténeti kiállítást, amelyet a múlt év augusztusában nyitottak meg Egerben, s amely nagy visszhangot keltett szakmai körökben is. A kiállítás az elmúlt évtizedek ásatásainak eredményeivel és az egri végvári konferenciák tapasztalataival gazdagodott. Megrendezői éltek a modern technika kínálts lehetőségekkel is, gondoskodtak arról, hogy műtárgyvédelmi szempontból megfelelő vitrinekben helyezték el a leleteket. Különböző színhatásokkal, hang- és fényeffektu-

sokkal tették izgalmasabbá a tárlatot, mely felhasználta a multimédia eszközeit is, így a látogatók a számítógép segítségével interaktív módon gazdagíthatják tudásukat. A digitális technika arra is módot ad, hogy a vár alaprajzok révén modellezzék, milyen képet mutatott az erődítmény más-más korokban. Makettekkel szemléltetik, miként alakult át a Szent István-korabeli püspöki vár a XVI. században erődítménnyé, mely a török elleni küzdelemben vált igazán híressé. A korhű vi-seletek jóvoltából az egykori várvédők és ostromlók szinte kézzelfogható valóságukban jelennek meg.

A vármúzeum életének meghatározó része a tudományos munka is, tavaly tizenegy kiadványa látott napvilágot. Jelentős régészeti ásatásokat folytat az intézmény, ezzel párhuzamosan bekapcsolódott a szakma nemzetközi vérkeringésébe: a bécsi Belvedere-palotában rendezett tárlatra például több képet adtak kölcsön az egriek. Egy európai uniós programban is részt vettek, melynek révén egy spanyol és egy holland múzeummal munkálkodhattak együtt.

– A nemzetközi kapcsolatok azért jelentősek, mert tanulunk egymástól – véli Petercsák Tivadar. Mint meséli, Franciaországban szerzett élménye hatására alakították ki az ostromtermet, helyreállították ennek bástyáját, amelynek a gyilokjárójára felmehet a látogató. A kellő pillanatban megszólal az ágyú, halljuk a török csapatok támadásának zaját, száll a füst, az ember ott érezheti magát a vár-ostrom kellős közepén.

Egerben hosszú évekig az omló, romló falak látványával szembesültek azok a turisták, akik felkapaszkodtak a várba. Idén végre elkezdődhetett a rekonstrukció, s a Széchenyi terv támogatása, valamint a példaértékű helybeli összefogás révén negyedmilliárd forintot költhetnek nemzeti kincsünk megóvásáért. Tervük szerint öt-hat év alatt több mint egy-

Az egri várjátékokon évente életre kel a győztes múlt

KÖNCS JÁNOS FELVÉTELE

milliárd forintból hozhatják rendbe az erődítményt.

Az egri vár több annál, mint szűk értelemben vett múzeum: a történelmi falak között a vállalkozók is megvalósíthatják ötleteiket. Működik az éremverde, megnyílt az Egri csillagok panoptikuma és az egri borokat kínáló ispotálypince. A turisták számára a legnagyobb látványosságot hetedik éve a Végvári vigasságok jelentik. Idén, a várvédők küzdelem évfordulóján különösen gazdag történelmi fesztivállal várják a közönséget július 20-ától 28-áig. A vigasságok idején a várbeli vitézlő oskolások újrátáncolják a 450 évvel ezelőtti ostromot.

A jubileum tiszteletére egész évben gaz-

dag programsorozatot szerveznek. A diákoknak országos vártörténeti vetélkedőt rendeznek, melyre már kétszáz pályázat érkezett. Ősszel nyitják meg az egri vár kultuszát bemutató tárlatot, s a témát tudományos konferencián is elemzik. Az ünnepi évet október 17-én zárják: annak idején e naptól kezdve vonultak el a törökök a vár alól. A nyílt múzeumi napon mindenki ingyen meglekintheti a várat, délután az egriek felvonulnak az erősségbe, hogy ünnepi istentiszteletet tartsanak az 1552-es hősök emlékére. E napon avatják fel a hősök termében Dobó István rekonstruált síremlékét, mely kegyeleti helyként szolgál, ahol minden évben megemlékezhetünk a legendás várvédőkről.